

ABA-NOVÁK VILMOS (1894-1941)

Abruzzói vidék (Abruzzói táj) | Abruzzo (View of Abruzzo), 1930

Tempera, fa | Tempera on wood, 69 x 54 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Aba Novák 30

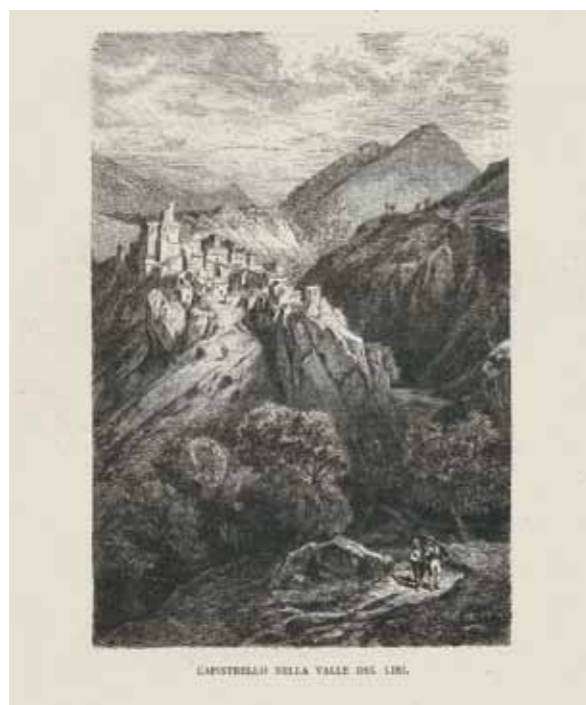
Kezdő ár | Starting price: 16 000 000 Ft / 44 444 EUR
Becsérték: 24 000 000 – 36 000 000 Ft
Estimate: 66 667 – 100 000 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:
| egykor a Bozsán-gyűjteményben

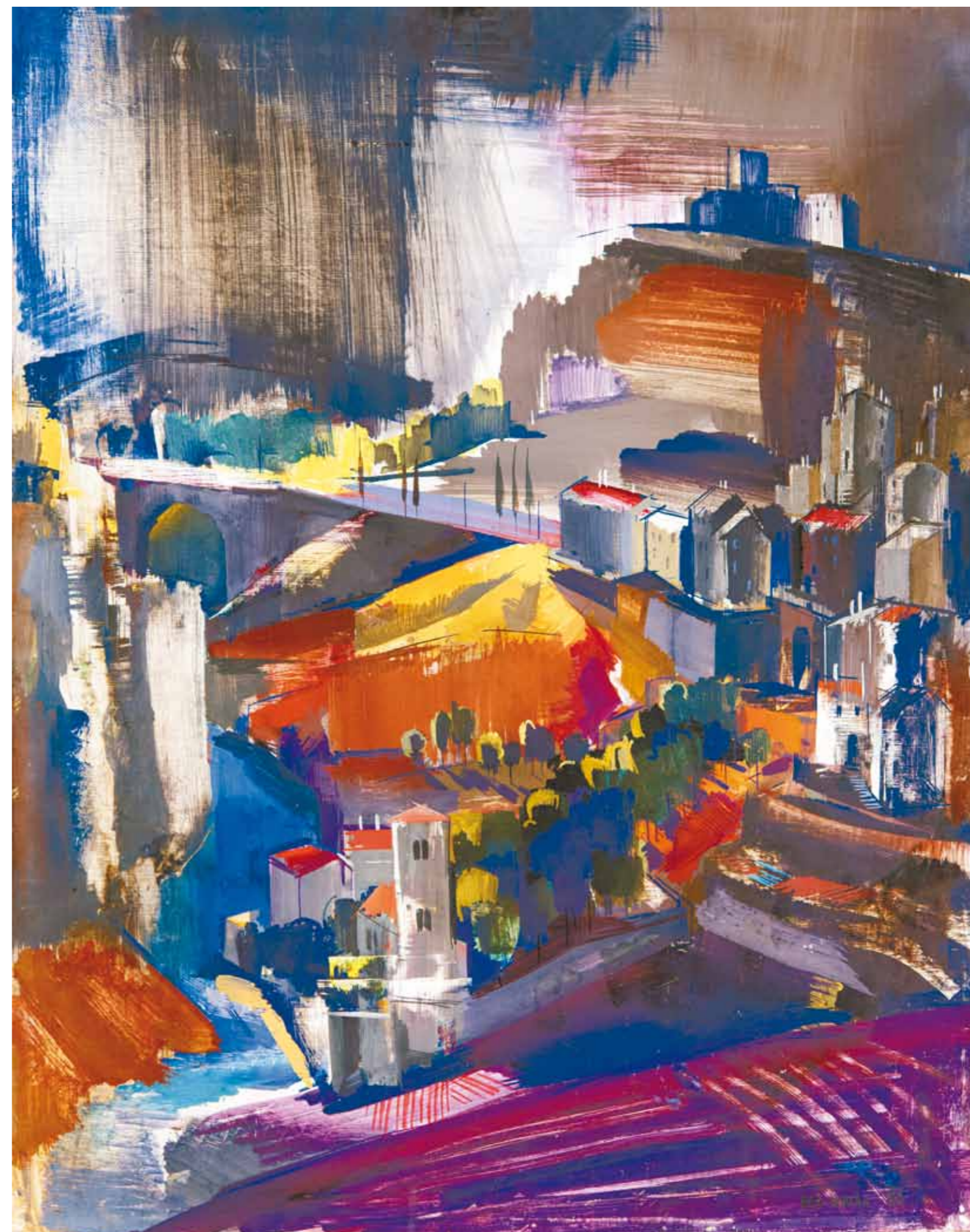
KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:
| Aba-Novák Vilmos és Pátzay Pál gyűjteményes kiállítása,
Budapest, Ernst Múzeum, 1931. február (kat. 37. *Abruzzói vidék*)
| Aba-Novák, a „barbár zseni”, Debrecen, MODEM, 2008. április 21. – július 6., (kat. 76, 61. kép)

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:
| Bozsán gyűjtemény. A könyvet szerkesztette és kiadja a Bozsán család,
Pauker Nyomda Kft., Budapest, 2010, 28-29. oldal
| Molnos Péter: Aba-Novák, Népszabadság Könyvek, 2006, 309, (lappangó képek 29.)

ABA-NOVÁK 21

1. Capistrello község Olaszország
Abruzzo régiójában, L'Aquila megyében

Az 1927. május 27-én elfogadott törvényekben foglaltak szerint, a magyar állam külföldi tudományos és kulturális intézetek létrehozásáról döntött. Az úgynevezett Collegium Hungaricumok felállítása mellett, egyben külföldi ösztöndíjak adományozásáról is intézkedett ekkor. Így kerülhetett sor 1928-ban a római Via Giulián

lévő Falconieri-palota megvásárlására, és az épület átalakítása után a Római Magyar Akadémia, avagy Accademia d'Ungheria létrejöttére. Azon ritka alkalmak egyike volt ez, amikor az állam olyan döntést hozott, mely nem csupán a döntéshozók szűk körének, de tehetségükön, szinte bárkinek az érdekét, előmenetelét

és boldogulását szolgálhatta. A római Palazzo Falconieriben az 1930-40-es évek legjelentősebb magyar tudósai, írói, festői és szobrászai töltötték ösztöndíjuk idejét. Köztük Aba-Novák Vilmos is, aki a legelső között volt az intézmény igazgatója, Gerevich Tibor által megítélt római ösztöndíjasok sorában.

2. Scanno látképe, l'Aquila megye, Abruzzo régió, archív felvétel

3. Scanno, l'Aquila megye, Abruzzo régió, archív felvétel

„A piktúra teljesen megfelel, mint narkotikum, én pedig állandóan élek vele” – írta Aba-Novák barátjának, Márk Lajosnak 1929 novemberében Rómából. Szinte az egész életét Itáliában töltötte, s mivel az átépítés alatt álló római intézet még csak felibe-harmadába volt képes megfelelő módon fogadni az ösztöndíjasokat (a teológusok miatt nőművész például nem is lehetett közöttük), így Aba-Novák, összekötve a kénytelent a kellemessel és a hasznossal, az év fo-

lyamán beutazta Közép- és Dél-Itáliát, eljutva egészen Szicíliáig. A kiállítási katalógusok képcímei alapján lehet feltérképezni, hogy merre járt ekkor a művész, mely olasz városokban időzött és dolgozott útja során. Assisi, Viterbo, Arezzo, Subiaco, San Vito, Perugia és Cefalù biztosan szerepeltek az 1929-ben bejárt útvonalon. A motívum- és inspirációgyűjtő körúton felgyűlt ötleteket, rajzokat, skicceket azután Rómában és Budapesten dolgozta fel táblaképek sorozá-

tain. 1929 végén Aba-Novák visszatért Magyarországra a családjához, majd pár munkás hónapot követően ismét Rómába utazott, hogy az aktuális biennálé magyar anyagának előkészítésén dolgozzon. A sorrendben 17. Velencei Biennálén kiállított művei közül, Bettola (*Kurtakocsmá*) címet viselő temperaképét, az olasz állam vásárolta meg a római Galleria d'Arte Moderna gyűjteményébe.

ABRUZZÓI VIDÉK

Aba-Novák új itáliai városportréiról Farkas Zoltán írt először 1931-ben, az Új Szín című folyóiratban: „Ezek a legtöbbször messzi távolból felvett veduták nem jönnek közel hozzánk. Mohó gyönyörködések olyan valamiben, ami nagyon távol esik tőlünk még térben is. Olyan messzire és olyan elzárkózásban, mintha kristályos üvegfalon át kellene néznünk ezt a zsúfolt és mégis nyugodt

világot, aminek mély vizében rejtelmesen tükröződik a sors, amely örök magányra, tündöklésre, örök álmodozásra ítélte.” A most aukcióra kerülő Aba-Novák remekmű, eredeti címében nem egy bizonyos várost, hanem a Rómától keletre fekvő Abruzzo régiót jelölte meg, de viszonylag rövid kutatással megállapítható, hogy a terület egyik legjelentősebb központját, a festői

Subiaco látképét ábrázolja. Az épületekkel teletűzdelt, vésztyjósító színpompájú kompozíción, mintha egy közeli vulkánkitörés vagy valami gigantikus tűzijáték visszfényei tükröződnének. A viszonylag kis képmérete dacára is monumentális látomás az egyik, ha nem a leggyönyörűbb olasz tájrészlet, ami valaha kikerült Aba-Novák ecsetje alól.

RUM ATTILA

